

Fra: [Henning Mørk Jørgensen](#)
Til: [Miljø- og Fødevarerministeriets Departement](#)
Cc: [Kristina Houlberg Balling](#); [Alf Skovgaard](#); [Morten Pedersen](#)
Emne: Ændring af Havbrugsvejledningen jnr 2019-20333
Dato: 31. januar 2020 11:22:57

Miljø og Fødevarerministeriets Departement har udsendt "Høring af udkast til ændring af Havbrugsvejledningen – ændring af beregningsgrundlag for opgørelse af kvælstof og fosfor" med svarfrist 31. januar 2020.01.31.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) har flg bemærkninger:

Primært ændres vejledningen fordi der er fremkommet nye tal for opdrætsfiskenes indhold af N og P – tal som er væsentlige for beregningerne af N og P belastningen fra havbrugene. De hidtidige værdier for hhv N og P indhold ændres fra 3 og 0,5% til 2,95 og 0,414%. Det anser DN for positivt og uproblematisk.

Muligheden for at fastsættes en samlet udledning for maksimalt fire år i stedet for at fastsætte en maksimal udledning af N og P per år fjernes fra vejledningen, da den praksis ikke retvisende giver de enkelte års udledninger og derfor ikke bør finde sted. Også en god ændring efter DNS opfattelse.

For havbrugenes organiske belastning henvises nu til DTU Aquas produktionsbidragsmodel, hvilket for indeværende er OK, men da der har verseret uoverensstemmelser mellem danske værdier og nordiske erfaringstal hvad angår havbrugenes udledninger af organisk iltforbrugende stof – og da organisk belastning er en væsentlig, men lidt overset, lokal forureningsparameter ved havbrugsdrift – ser DN frem til at den organiske belastning behandles og opdateres i den senere revision af vejledningen og forvaltningsregimet i øvrigt som følger af den grundige gennemgang af havbrugsområdet, der aktuelt pågår i ministeriet.

Med venlig hilsen

Henning Mørk Jørgensen
havbiolog
vandpolitik - å, sø og hav
+45 3119 3235, hmj@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforening
Masnedøgade 20
2100 Copenhagen

.....
Vi ta'r naturens parti.
Støt og meld dig ind på [her](#)

Danmarks
Naturfredningsforening
..... Vi ta'r naturens parti

Miljø- og Fødevareministeriet

Departementet

Att. KRIBA

(Sendt elektronisk: mfvm@mfvm.dk, kriba@mfvm.dk og alsko@mfvm.dk)

Vingsted, den 30. januar 2020.

Danmarks Sportsfiskerforbund`s bemærkninger til ændring af havbrugsvejledningen journalnummer 2019-20333:

Miljø- og Fødevareministeriet har den 19. december 2019 udkast til ændring af dele af Havbrugsvejledningen, jf. Vejledning nr. 9163 af 31. marts 2006 om godkendelse af saltvandsbaseret fiskeopdræt, i høring.

Danmarks Sportsfiskerforbund takker for muligheden for at afgive høringsvar.

Baggrund og forklaring for at vejledningen ændres:

Om ændringerne til afsnit III.2 Vilkår om udledning af næringssalte og organisk

stof:

Ved havbrugsdrift udledes stoffer, herunder især kvælstof (N), fosfor (P) og organisk stof, direkte til det omgivende vandmiljø. Udledningen af N og P fra havbrugsproduktion af havbrugsørreder er ikke direkte målbar, men udregnes som differencen mellem de med foderet tilførte og de med nettoproduktionen af fisk fraførte mængder N og P. Jo mere N og P fiskene indeholder, desto mindre udledes til vandet.

Ny viden i rapport fra DTU Aqua er årsag til ændringen. Det fremgår af høringsbrevet, hvor der står:

Ministeriet har modtaget en rapport og fagligt notat fra DTU Aqua om indhold af N og P i havbrugsørreder.

Det fremgår af sidstnævnte, at indholdet af N og P i havbrugsørreder er hhv. 2,95 % og 0,414 %. På denne baggrund opdateres havbrugsvejledningens tekst, således at det kommer til at fremgå, at det er disse tal, som tilsyns- og godkendelsesmyndighederne skal anvende ved beregning af udledning fra anlæggene.

Godkendelsesmyndighederne vil fremover skulle anvende disse nye tal, når de træffer afgørelse om miljøgodkendelse i verserende sager om miljøgodkendelse af havbrug.

Muligheden for at fastsættes en samlet udledning for maksimalt fire år i stedet for at fastsætte en maksimal udledning af N og P per år slettes, idet det vil være uhensigtsmæssigt i forhold til en retvise opgørelse af næringsstofbelastningen af danske havområder, og det ikke afspejler den praksis, der anvendes i dag.

Danmarks Sportsfiskerforbund er yderst tilfreds med at den nyeste viden nu indgår i vejledningen. Vi vil desuden rose at fastsættelse af en samlet udledning over 4 år forsvinder – havnaturen påvirkes af den aktuelle udledning og ikke et gennemsnit over en længere årrække, som det fremgår af høringsbrevet:

Vi finder præcisering af hvilke arter vejledningen omfatter som en styrke:

Henset til at DTUs analyse angår regnbueørreder, erstattes ordet "laksefisk" med "regnbueørred" i sidste sætning i afsnit III.2.

Afslutningsvis deler vi Ministeriets forventning om, at vejledningen vil blive opdateret i sin helhed i forlængelse af den grundige gennemgang af havbrugsområdet, der aktuelt pågår i ministeriet.

Med venlig hilsen

Lars Brinch Thygesen

Natur- og Miljøkonsulent

Miljø- og Fødevareministeriets departement
Slotsholmsgade 12
1216 København K

Aarhus, den 31. januar 2020

Høring af udkast til ændring af Havbrugsvejledningen j. nr. 2019- 20333

Idet vi takker for fremsendt høringsmateriale vedr. ændring af indholdet af kvælstof (N) og fosfor (P) i slagtede havbrugsfisk samt ændring i afsnittet om BAT for havbrug, har vi følgende bemærkninger.

1. Afsnit III.2- Vilkår om udledning af næringsalte og organiske stof

Da udledningen af N og P fra havbrug ikke er målbar, udregnes udledningen som differencen mellem det med foderet tilførte og det med nettoproduktionen af fisk fraførte.

I høringen foreslås at ændre værdierne for N- og P-indhold i havbrugsørreder på baggrund af et fagligt notat fra DTU-Aqua¹, der er baseret på en DTU-Aqua-rapport nr. 309-2016² om dambrugsmodellen, og hvor modellen om havbrugsfisk udgør en mindre del.

For havbrugsfisk omfatter DTU-Aquas rapport (nr. 309-2016) målinger på rognbærende regnbueørred hunner fra et unavngiven kommercielt havbrug samt et landbaseret saltvandsforsøgsanlæg med 4 prøveudtagninger af 10 fisk fra hhv. 18.9.2014, 22.10.2014, 26.11.2014 og 07.01.2015. Der er ikke i rapporten angivet oplysninger om fiskene er udtaget af en slagteklar mængde fisk eller ikke slagteklare fisk. Umiddelbart ses en forskel i N og P indholdet mellem fisk fra det kommercielle anlæg og fra forsøgsanlægget samt i forhold til fiskenes størrelse (figur 4 i rapporten).

N- og P-indholdet i regnbueørreder kan variere i forhold til en række faktorer bl.a. alder, størrelse, kondition, P-indhold i foder, kønsmodning, miljø, fodringsforhold herunder sult og om fisken er opdrættet i ferskvand eller saltvand.

Da der er en betydelig variation i N- og P-indholdet i regnbueørreder, er det væsentligt at sikre, at fastsættelse af standartværdier for indhold af N og P i slagtede havbrugsfisk sker på grundlag af en undersøgelse af et tilstrækkeligt antal slagtede fisk opdrættet under sammenlignelige kommercielle opdrætsbetingelser. Derudover bør det undersøges, om forskellen i P-indholdet i foder til hhv. økologiske og konventionelle havbrugsørreder har betydning for N- og P-indholdet i de slagtede fisk.

Dansk Akvakultur finder, at undersøgelsen herunder antallet af undersøgte slagteklare fisk i DTU-Aquas rapport (nr. 309-2016) er et for spinkelt grundlag til at ændre regelgrundlaget i havbrugsvejledningen på.

¹ DTU Aqua Notat, 4.3.2018. Indhold af N og P i "havbrugsørreder".

² DTU-Aqua Rapport nr. 309-2016. Produktionsbidrag og dambrugsmodel: manual og modelforudsætninger

Erhvervets egne målinger af N- og P-indhold fra stikprøver af slagtefærdige fisk fra kommercielle havbrug viser en betydelig variation, hvilket selvfølgelig kan have mange årsager.

På baggrund af ovenstående opfordrer Dansk Akvakultur til, at havbrugsvejledningen ikke ændres mht. indhold af N og P i slagtefærdige rognbærende kommercielt opdrættede havbrugsfisk, medmindre der tilvejebringes et mere validt datamateriale og dermed et tilstrækkeligt fagligt grundlag evt. sammenholdt med andre studier.

Foderspild

Det foreslås i høringsmaterialet, at havbrugeren skal skønne over foderspildet. Havbrug arbejder på at eliminere foderspildet, da et foderspild både er et spild af ressourcer og en stor omkostning. I den anvendte model beregnes foderspild ud fra forholdet mellem anvendt foder og fisk produceret og et evt. tab som foderspild er medregnet. Det giver derfor ingen mening at skønne et foderspild, og det bør fjernes fra teksten.

2. Afsnit III.4 Bedste tilgængelig teknologi:

MST foreslår flg. tekst indsat: *"Virksomheder, der forurener, skal ifølge miljøbeskyttelsesloven begrænse forureningen, så det svarer til de bedste tilgængelige teknikker (BAT, best available techniques). Der kan læses nærmere om BAT på Miljøstyrelsens hjemmeside."*

Teksten bør tilrettes så det fremgår, hvad der gælder for havbrug fremfor hvad der gælder for forurenende virksomheder generelt.

F.eks. kan flg. medtages: For havbrug er der hverken udarbejdet BREF-dokumenter eller standard vilkår. Derfor skal kriterierne i bilag 5 i godkendelsesbekendtgørelsen lægges til grund i forbindelse med fastlæggelse af BAT, da havbrug er en bilag-2-virksomheder.

Med venlig hilsen

Dansk Akvakultur

Lisbeth Jess Plesner